

ที่ อบ ๐๐๑๙/๐๕๒๖

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดอุบลราชธานี
ถนนแจ้งสนิท อบ ๓๔๐๐๐

๑๖ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง บทความ มารู้จัก “การรับสภาพหนี้” กันเถอะ

เรียน พัฒนาการอำเภอ ทุกอำเภอ

สิ่งที่ส่งมาด้วย บทความ

จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดอุบลราชธานี ได้รับแจ้งจากกรมการพัฒนาชุมชน เรื่อง บทความ มารู้จัก “การรับสภาพหนี้” กันเถอะ โดยสำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีได้ดำเนินการจัดทำและเรียบเรียงความรู้เกี่ยวกับข้อกฎหมาย คำพิพากษา ข้อสังเกต ข้อควรระมัดระวังเกี่ยวกับการทำนิติกรรม และในการปฏิบัติหน้าที่ต่างๆ ขึ้น เพื่อให้เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนและทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้ศึกษาเป็นความรู้ และถือเป็นข้อปฏิบัติ

ในการนี้ จึงขอให้สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ตามโอกาสและช่องทางต่างๆ ตามที่เห็นสมควรต่อไป โดยสามารถดาวน์โหลดบทความ ได้ที่เว็บไซต์ www.womenfund.in.th หัวข้อ “สื่อเผยแพร่” รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายคมกริช ชินชนะ)
พัฒนาการจังหวัดอุบลราชธานี

กลุ่มงานประสานและสนับสนุนการบริหารงานพัฒนาชุมชน

โทร. ๐ - ๔๕๓๔ - ๔๖๒๘

โทรสาร ๐ - ๔๕๓๔ - ๔๖๒๘

มารู้จัก“การรับสภาพหนี้”กันเถอะ

เรื่องการกู้ยืมเงินนั้นกลายเป็นภารกิจที่อยู่คู่กับงานพัฒนาชุมชนของเราอย่างแนบแน่นไปเสียแล้ว ซึ่งวัตถุประสงค์และเหตุผลของการกู้ยืมเงินของลูกหนี้แต่ละรายก็ย่อมมีเหตุผลและความจำเป็นแตกต่างกันออกไป และเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนก็มักประสบกับปัญหาหนึ่งเกี่ยวกับการกู้ยืมเงิน นั่นก็คือ ลูกหนี้ชำระหนี้เงินกู้ยืมไม่ค่อยจะตรงตามที่ได้ตกลงกันได้ สร้างความตื่นเต้นและลุ้นระทึกให้แก่ฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้ไม่น้อย และบ่อยครั้งที่ทั้งฝ่ายผู้กู้และผู้ให้กู้ต่างก็ไม่ต้องการให้เรื่องราวต้องใหญ่โตจนถึงขั้นขึ้นโรงขึ้นศาล กลายเป็นคดีความระหว่างกัน ทำให้ต่างฝ่ายต่างก็เสียหาย เสียเวลา และไม่คุ้มค่า คู่กรณีจึงอาจทำเป็น “หนังสือรับสภาพหนี้” ระหว่างกันขึ้นก็ได้ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการให้โอกาสแก่ลูกหนี้ที่ไม่มีเจตนาปฏิเสธการชำระหนี้ และผลของการรับสภาพหนี้ถ้าทำอย่างถูกต้องตามบทบัญญัติของกฎหมายแล้วมีผลทำให้ “อายุความสะดุดหยุดลง” หมายความว่า อายุความที่ผ่านมานั้นหยุดลงแต่เพียงเท่านั้น แล้วเริ่มนับอายุความกันใหม่นั้นเอง

บางท่านคงมีคำถามแล้วว่า การรับสภาพหนี้สามารถทำได้กี่วิธี ซึ่งในเรื่องนี้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๙๓/๑๔ (๑) ได้กำหนดไว้ว่าการรับสภาพหนี้สามารถทำได้ ๕ วิธี ได้แก่ ๑. ลูกหนี้ทำเป็นหนังสือรับสภาพหนี้ ๒. ลูกหนี้ชำระหนี้ให้บางส่วน ๓. ลูกหนี้ชำระดอกเบี้ย ๔. ลูกหนี้ให้ประกัน ๕. ลูกหนี้กระทำการใด ๆ อันปราศจากข้อสงสัยแสดงให้เห็นเป็นปริยายว่ายอมรับสภาพหนี้ หนังสือรับสภาพหนี้ไม่จำเป็นจะต้องลงลายมือชื่อของเจ้าหนี้ หรือพยานก็ได้ กฎหมายกำหนดเพียงจะต้องลงลายมือชื่อของลูกหนี้เป็นสำคัญเท่านั้น เพราะถือเป็นการแสดงเจตนาฝ่ายเดียวของลูกหนี้ แต่อย่างไรก็ดี การรับสภาพหนี้ควรทำเป็นหนังสือเพื่อให้เกิดความชัดเจนและเพื่อเป็นหลักฐานในการบังคับคดีได้ตามกฎหมายต่อไป เมื่อการกระทำเช่นว่ามานี้ของลูกหนี้ไม่ว่าจะเข้ากรณีใดกรณีหนึ่งจะมีผลให้อายุความสะดุดหยุดลงและเริ่มนับอายุความขึ้นใหม่ตั้งแต่วันรับสภาพหนี้ทำให้มีผลตามสัญญาเดิมคือ ๕ ปี หรือ ๑๐ ปี

แล้วการรับสภาพหนี้ควรทำในช่วงเวลาใด ก็ต้องตอบว่า ช่วงเวลาใดก็ได้นับแต่ลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้ด้วยความสมัครใจของคู่กรณี แต่หัวใจสำคัญของเรื่องนี้ ได้แก่ “การรับสภาพหนี้ต้องกระทำก่อนคดีขาดอายุความ” ซึ่งในเรื่องนี้มีคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๑๒๐/๒๕๔๕ ได้พิพากษาไว้ว่า “การรับสภาพหนี้ด้วยการชำระหนี้บางส่วนที่จะทำให้อายุความสะดุดหยุดลงจะต้องกระทำก่อนที่หนี้นั้นจะขาดอายุความ ดังนั้น การชำระหนี้ของจำเลยภายหลังที่สิทธิเรียกร้องของโจทก์ขาดอายุความแล้ว จึงไม่ใช่อะไรที่จะทำให้การรับสภาพหนี้ ไม่ทำให้อายุความสะดุดหยุดลง”

เพราะฉะนั้น ความสำคัญในการทำหนังสือรับสภาพหนี้ต้องทำก่อนที่คดีจะขาดอายุความ จึงขอฝากชาวพัฒนาชุมชนทุกท่านโปรดใช้ความรอบคอบและใช้ความระมัดระวังโดยเฉพาะการป้องกันมิให้หนี้ค้างชำระขาดอายุความ เพื่อรักษาสิทธิประโยชน์ของทางราชการและป้องกันความเสียหายซึ่งหากเกิดขึ้นแล้วเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องอาจต้องถูกดำเนินการทางวินัยและความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ได้ แล้วสำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี จะนำความรู้ดี ๆ ที่เป็นประโยชน์มานำเสนออีกครั้งในฉบับหน้า

นางสาวพิชญ์สุดา ขวัญดี นิตกร

เรียบเรียง

นายธีระพล คูศิริ ผู้อำนวยการกลุ่มกฎหมาย

ตรวจทาน